„От миналото ще вземем огъня, а не пепелта“ – Жан Жорес

Национален вестник на българските антифашисти

ЖАРАВА®

www.basbg.org
antifabisti@abv.bg

Година XXXV, брой 1

1 – 31 януари 2026 г.

Цена: 0.35 евро
Цена: 0.70 лв.

Ботев вдъхновителят

178 години от рождението на поета-революционер

Христо Ботйов е бил човек, роден и предназначен от необяснимите стихии да бъде голям човек, да води подире си тълпите, да заповяда и да прави епохи. Нещастен той, дваж по-нещастен неговият роден град, триж по-злочест народът, на който е бил син, а четири и пет пъти била пуста и суха епохата на неговия човечески живот! Ако той беше син на Италия, щеше да бъде ако не Гарибалди и Мацини, то поне тяхната дясна ръка. Ако беше французин, съвременник на Юлската революция или на Луи Наполеона, то първата барикада на града Париж щеше да се нарича „Ботйова“. А кой знае?…

Не сме виновати, ако и да допуснем това или онова предположение, защото ние нямаме работа с човек, който да е живял живот човечески, който да е бил поне един ден нормален, който да се е огризил, варил и калил вече в обществения процес, който не да е не знаял как ще да осъмне и що ще да вечеря, но да е прокобявал своето житейско съществуване за няколко години. Ние градим и създаваме основи върху морските бури, ще да се основем на фактите и делата само, които са най-вярното и истинското огледало на душата и живота на всекиго. Искаме да кажем, допущаме само и такава една фаза в живота и в характера на хората, че ако Христо Ботйов да не беше се родил, раснал и пораснал в живописния Калофер, гдето отечествената Стара планина е най-гигантна, паметник и олицетворение на воля и на свобода; гдето райските източници на Тунджа са най-близо, които със своето разкошно и девствено шумтене са приспивали и будили нашия герой; гдето ароматите от Казанлъшката долина не са се скъпили; гдето утринното слънце се е подавало в ослепителна бляскавост измежду ближните върхове на скромната, в сравнение на Марагидик, Средна гора; гдето най-после е вирлувал над всички тия природни красоти необуздан господар друговерец и негов ортак — надменен чорбаджия, то Христо Ботйов, отишел още млад и крехък в Одеса, можеше да излезе човек съвсем от други калъп. Тогавашните необяснени и неопределени още времена между отношенията на големите и микроскопическите братя имаха всичките шансове на успех. Ако хора с твърде хрисими способности и дарби достигаха в Русия високи военни чинове; ако самите съотечественици на нашия герой се сочеха с пръст от руската аристокрация по своите милиони и палати, то Христо Ботйов покрай другите свои дарби можал е да отдели и нещо върху олтара на комерцията. Ако не тежък търговец, ако не висок чин в армията, то Ботйов можеше да излезе от Одеса поне обикновен кандидат на правото, историко-филолог или друго нещо, каквито станаха и се завърнаха в България много негови съвременници и връстници. Да го турим най-после на една дъска с Любен Каравелов, т.е. че той можеше да преживей скромно в Русия десетина и повече години; да се явява по два-три пъти в университета, колкото за адет; да изучи и прехвърли всичко, каквото е било написано и създадено по онова време от руския умствен живот; да си пробие път и се запознае с редакциите на няколко руски списания; да захване да събира с желязно постоянство и с убийствено спокойствие на книжовник българското народно творчество: песни, гатанки, пословици, приказки и пр., с които да запознава учения славянски свят с тъмното още тогава свое поробено отечество; да пише свои разкази и повести със строга тенденция и агитация, че тоя народ трябва да се освободи, и най-после да дойде по-наблизо до брега на своята бащина земя, отгдето да почне систематическа и постоянна борба, каквато е била възможна тогава и каквато по тогавашните понятия се е считала за полезна. А Христо Ботйов, всички трябва да признаят това, можеше да стори и извърши тая деятелност: на литератор, поет, агитатор, революционер, публицист и вестникар.

Нито едното, нито другото. Ботйов хванал тоя път, който му бил диктуван от неговата пламенна натура. По едно време, в начало на своето отиване в чуждата земя, в Одеса, впечатлителната му душа не е можала да остане чужда на новия мир, непознат досега нему. Високите руски катани, за които той в своето детинство немалко е слушал в родното си село Калофер, горделивите генерали, които всеки сочел с пръст и всеки почитал; тяхната ослепителна униформа и други още съблазнителни качества увлекли го и отклонили го за време от неговите величествени планини, другари на детските впечатления; от кресливите гайтанджийски чаркове върху река Тунджа; от бащината му даскалска стряха; от витите хора на мегдана; от чисто българския живот. По това време именно Стефан Зографски, пак ученик в Одеса, сварил го няколко пъти в стаята му самсамненичек в следующето положение: възглавницата запасана отпреде му, да изглежда голям и надут човек, каквито са въобще генералите, главата му вирната наназад, ръцете му турени на хълбоците, с една реч, цялото му същество парадно, диктаторско и пълководско.

Твърде естествена и обяснима е тая генералска болест, щом познаваме епохата, когато се е тя появила в душата на Ботйова — 1862–1864 година.

Какво му е възпрепятствувало да не облече мундир? Сега ще да констатираме само това обстоя-

Следва на стр. **3**

ДЕКЛАРАЦИЯ НА УС НА БАС
ОТНОСНО
НАПАДЕНИЕТО НА СЪЕДИНЕНИТЕ АМЕРИКАНСКИ ЩАТИ
ВЪВ ВЕНЕЦУЕЛА

Уважаеми граждани на Република България,

Днес американците бомбардираха столицата на Венецуела Каракас и заловиха президента на страната Николас Мадуро и съпругата му. Българският антифашистки съюз поддържа приятелски отношения с Венецуела посредством чрез посолството й у нас.

Управителният съвет на БАС осъжда американската агресия срещу Венецуела и призовава Съвета за сигурност на ООН да се намеси. Проличава лицемерието на американския президент, който, от една страна, полага усилия за преговори за мир в Украйна, а в същото време предизвиква нов конфликт на американския континент. Настояваме за незабавното спиране на военните действия. Призоваваме президента на България Румен Радев и Министерския съвет да излязат с обективни позиции по отношение на случващото се в Латинска Америка.

3 януари 2026 г., София

Управителен съвет на БАС

Вдъхновен от морето, влюбен в свободата

85 години от рождението на писателя Никола РАДЕВ

На 23 декември се навършиха 85 години от рождението на видния български писател Никола Радев, чийто живот и творчество са дълбоко преплетени с образа на морето и неговото безкрайно пространство. Роден в село Левски, край Варна, той израства в близост до морето, където вълните и соленият въздух оставят трайна следа в неговата душевност още преди да е започнал да се занимава с писане.

Следва на стр. **8**

ДА СПАСИМ ВЕСТНИК „ЖАРАВА“

Уважаеми читатели на вестник „Жарава“,

Повече от три десетилетия Българският антифашистки съюз издава свой вестник. В него се отразява както дейността на Управителния съвет, така и тази на неговите структури по места.

На страниците на **„Жарава“** намират място текстове, посветени на антифашистката съпротива и нейните герои, на историческото минало на България. Тази тема е свързана с паметта ни за него и с желанието да я предадем на бъдните поколения.

Вестникът е обърнат с лице към българската и световната култура, както и към актуалните проблеми, които Ви интересуват.

Протегнете ръка и подкрепете своя любим вестник!

Абонирайте се!

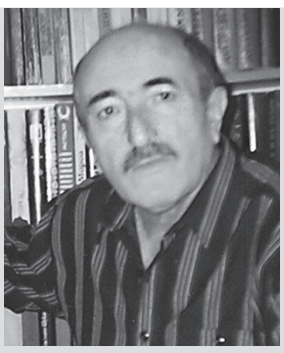
Абонамент 2026 Жарава

• 6 месеца – 2.16 евро
• 12 месеца – 4.30 евро

За повече информация:
тел. 02/8107-220; 02/8107-204

Каталожен № 289

Българийо, родино моя...

СТАНЧО СТАНЧЕВ

БАЛАДА ЗА БОТЕВ

Челото му – скала от връх Балкана.
И като залез аленее рана…

И се повтаря страшната балада –
лежи юнакът в свойта хубост млада.

Мълчи пищовът, сабята изстива,
изгрява месец, идва самодива…

Ала духът не мре. И Дунав мята
от обич мост – да минат руски братя!

А той лежи на Вола. И Балкана
превръзва с облак лютата му рана.

И търсят го по грешната планета
един Апостол и една Венета.

ДЕКЛАРАЦИЯ
НА АСОЦИАЦИЯТА ЗА ПРИЯТЕЛСТВО БЪЛГАРИЯ–ВЕНЕЦУЕЛА

С гняв и възмущение Асоциацията за приятелство България–Венецуела заклеймява бруталното погазване на международното право с извършеното на 3 януари 2026 г. военно нападение на САЩ над суверенната Боливарска република Венецуела. Бяха бомбардирани нейната столица Каракас и щатите Миранда, Арагуа и Ла Гуайра. Отвлечен е от американски спецчасти законният венецуелски президент Николас Мадуро Моро и съпругата му.

Тези събития се разиграха, след като месеци наред военният натиск на САЩ срещу Венецуела ескалираше пред очите на света, без да бъде спрян от призованите за това международни организации. Видяхме струпване на американска армада в Карибско море, американски удари по рибарски лодки с над 100 човешки жертви, със своеволната и никога недоказана „аргументация“, че това били „наркотрафиканти“. Видяхме и отвличане от американските сили на чуждестранни танкери с венецуелски нефт. Въпреки прозвучалото осъждане в Съвета за сигурност на ООН на тези действия на САЩ, те не само не спряха, но и продължиха да ескалират.

Съпровождаше ги и скандалната реторика лично на президента на САЩ Доналд Тръмп. Той обвини в наркотрафик цялата венецуелската държава и лично президента Николас Мадуро. След това Тръмп премина към съвсем същинската цел на тези агресивни действия – петрола и другите природни богатства на Венецуела, които САЩ желаят да присвоят. Американският президент не се посвени да обяви дори, че Венецуела „му е откраднала петрола и земите“.

А светът продължаваше да слуша тези абсурди и да мълчи, да гледа пиратството на САЩ в Карибско море и да мълчи! Днес, когато американските бомби се взривяват върху територията на суверенна Венецуела, равноправен член на ООН, отново ли ще сме свидетели на това отровно мълчание, подхранващо мачкането на международното право и военните престъпления?! Кой ще е следващият след Венесуела?! Ударите по нея са удари по всички ни!

Това е поредна нагла демонстрация от страна на САЩ, че няма да спрат да се гаврят с международното право, нееднократно погазваноот тях през десетилетията.

Днес обаче всички честни хора на планетата сме длъжни високо да надигнем гласа си и да извикаме: СТИГА! Щом международните организации са безсилни да спрат такива престъпления, значи народите, които винаги са пушечното месо на всички войни и конфликти, трябва да се мобилизират и да се опълчат срещу тази човеконенавистническа политика!

СТИГА ВОЙНИ! ДОЛУ РЪЦЕТЕ ОТ ВЕНЕЦУЕЛА!

Изразяваме своята пълна солидарност с народа на Венецуела и с държавното ръководство на страната, което продължава да е на своя пост и да организира народната съпротива срещу агресията на САЩ! Сигурни сме, че героичният дух на народа на Симон Боливар и Уго Чавес ще даде достоен отпор на това брутално нападение!

НЕ НА АГРЕСИЯТА НА САЩ! СВЕТЪТ Е НА НАРОДИТЕ, А НЕ НА УБИЙЦИТЕ! ДА СЕ ОБЕДИНИМ В ЗАЩИТА НА МИРА И ЖИВОТА! ЕДИННИТЕ НАРОДИ СА НЕПОБЕДИМИ!

03.01.2026 г., София

АСОЦИАЦИЯ ЗА ПРИЯТЕЛСТВО БЪЛГАРИЯ-ВЕНЕЦУЕЛА

ХРОНИКА

ДОЛУ РЪЦЕТЕ ОТ ВЕНЕЦУЕЛА! Под този наслов Българският антифашистки съюз, Асоциациите за приятелство „България-Венецуела“ и „България-Куба“ проведоха митинг в защита на суверенитета на латиноамериканската държава.

СМЪРТ НА ФАШИЗМА!

*

На 4 декември 2025 г. председателят на Българския антифашистки съюз Евгений Белий участва в заседание на Областния съвет на БАС в Стара Загора. На него бяха очертани приоритетите за бъдещата работа на организацията през 2026 г. С почетния плакет на БАС за цялостна дейност за развитието и укрепването на антифашисткото движение в България бе награден зам.-председателят на Управителния съвет и председател на Областния съвет на БАС в Стара Загора др. Трифон Митев - известен български поет, публицист, държавник, скромен, всеотдаен, честен и добър ЧОВЕК.

*

На 7 декември Българският антифашистки съюз, Асоциацията на випускниците на Морско училище „Н. Й. Вапцаров“ - Варна, клуб „Военни моряци“ и семейство Вапцарови почетоха 116-ата годишнина от рождението поета-антифашист Никола Вапцаров пред паметника му в София.

*

Българският антифашистки съюз отличи с почетния знак на Съюза за активна антифашистка и родолюбива дейност дългогодишния член на Управителния съвет на БАС и председател на Съюза на българските журналисти и председател на Координационния съвет „България-Русия“ Снежана Тодорова. Отличието връчи Евгений Белий.

*

На 10 декември Съюзът на българските журналисти и Българският антифашистки съюз отбелязаха 150-годишнината от рождението и 100-годишнината от гибелта на журналиста, публициста и антифашиста Йосиф Хербст безследно изчезнал по време на Белия терор през 1925 г.

В събитието участваха с изказвания председателят на БАС Евгений Белий, председателя на СБЖ Снежана Тодорова, журналистите Велислава Дърева, Вилиана Христова, проф. Здравка Константинова, Петко Мангачев, Владислав Симеонов.

*

На 11 декември се проведе дискусия на тема „Как да преодолеем капитализма“ на организираната от фондация „Устойчиво развитие за България“ презентация на книгата на проф. Драгомир Тачев „Положителна теория за бъдещето“. В дискусията участваха председателят на Българския антифашистки съюз Евгений Белий, както и много видни български учени, интелектуалци и общественици - доц. д-р Валери Жаблянов, проф. Нина Дюлгерова, Петко Тодоров, проф. Петя Шопова, доц.Емилия Лазарова, Боян Ангелов, Минчо Минчев и др.

*

На 14 декември гости на Българския антифашистки съюз бяха антифашисти от Република Сърбия, Стремска Митровица начело с председателя на областната антифашистка организация Деян Уметич. Делегацията се поклони на гроба на Георги Димитров и поднесе венец в знак на почит към делото му.

Сръбската антифашистка делегация посети и централата на БАС, където взеха участие като гости на новогодишното тържество на софийските антифашисти.

*

На 22 декември 2025 г. ни напусна дългогодишният член на Управителния съвет на Българския антифашистки съюз, изтъкнатият политик, държавник и общественик Георги Йорданов (1934-2025).

Личният му принос за развитието на културата и изкуството, за проучването и съхраняването на българското културно-историческо наследство, за неговото популяризиране пред света е огромен и неоспорим.

Георги Йорданов устоя на всички бури. Запази достойнство и нито за миг не изневери на антифашистката идея.

Беше ни голяма опора, съветваше и критикуваше. Живееше и болееше за партията.

Загубихме изключителен човек, ръководител и държавник, чиито дела ще останат в историята.

Поклон пред светлата памет и дело на Георги Йорданов!

*

На 23 декември т. г. отново беше варварски осквернена скулптурна композиция на костницата на съветски войници в софийския квартал «Лозенец». Това е осмият ненаказан акт на вандализъм срещу общото руско-българско мемориално наследство тази година.

*

На 30 декември 2025 г. напусна този свят председателката на Областния съвет на БАС в Силистра НИНА КАЛИНОВА ДИМИТРОВА (1958-2025).

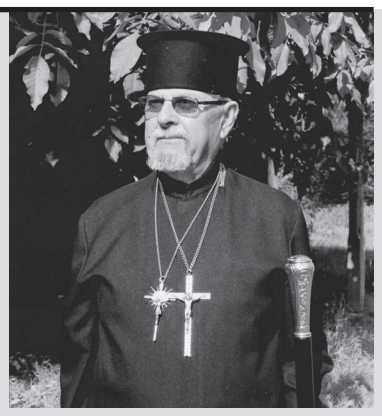
Тя беше и председател на областната организация на НД „Русофили“ и активна общественичка.

*

На 4 януари председателят на БАС Евгений Белий поднесе цветя на признателност по повод 148 години от освобождението на София от турско робство. Почетена беше паметта на руските освободители, начело с ген. Гурко, както и на чуждестранните дипломати, запазили София от опожаряване. Проведе се тържествен църковен ритуал под ръководството на патриарх Данаил, поднасяне на цветя на паметниците на ген. Гурко и Цар Освободител. ■

Честит юбилей

Архимандрит Веселин Йонов на 85 години

На 13 януари 2026 година най-активният сътрудник на вестника архимандрит Веселин Йонов (Василий Йонов) навърши 85 години. Роден е във видинското село Покрайна. Завършил е богословие и години наред е духовен водач на православните в Летница и в други селища на Северна България.

Освен като теолог, отец Василий се изявява и като краевед. Той е един от основателите на Съюза на краеведите в България, негов заместник-председател и директор на вестник „Любородие“.

Веселин Йонов е автор на повече от 40 книги с религиозно, историческо и литературно съдържание.

Доктор по богословие и автор на множество книги, той поддържа контакти с културни и религиозни институции в Италия, Германия, Франция, Полша, Северна Македония, Русия.

Отец Веселин Йонов е особено чувствителен на антифашистката тема и ни е изпращал много текстове, посветени на антифашисти.

Освен това той прави по двайсет абонаменти на „Жарава“, като така помага на вестника.

Българският антифашистки съюз и редакционният колектив на „Жарава“ сърдечно поздравява рожденика и му желае здраве, слънчево дълголетие и непрекъсващо вдъхновение! ■

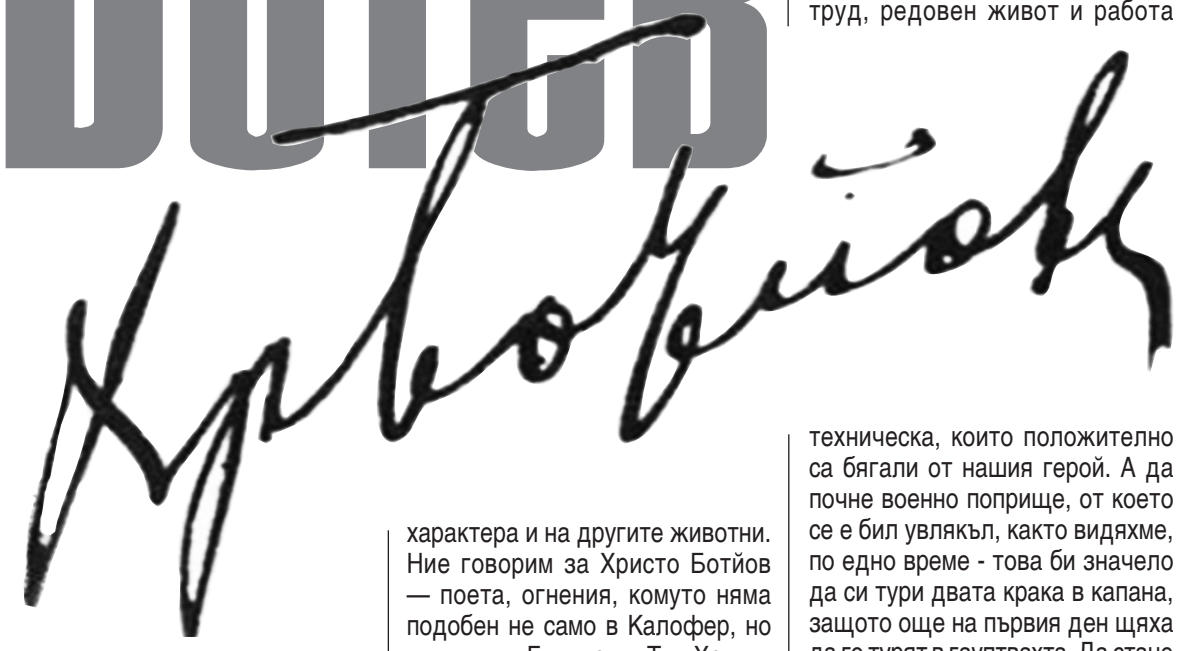
Продължение от стр. **1**

телство, че той е роден в Калофер, в подножието и величието на Стара планина. Ние се държим от това мнение поне за миналите епически времена на България, че Стара планина е била онова вълшебно място, гдето е живял духът на свободата, гдето не е умирала идеята за стари славни времена, гдето юначеството, войводството и байрактарството е било легендарно. Самият вид на планината, нейните белокожи букове, студените извори, дебелите сенки, непристъпните усои, тайните пещери, гигантските върхове, най-после девствеността и неприкосновеността на това планинско море от турски крак - давали са някаква си надежда на ближните жители, били им са, като допре ножът до кокала, убежище и свърталище. Ние имаме и своите доказателства по това мнение. Да захванем от старите войводи, които са дошли до нашия век. Отгде бяха те родом? От крайдунавския и монотонен Русчук, Видин, Свищов и Силистра? От плоскатия Т. Пазарджик и Пловдив? От равния Чирпан, от делиорманския Разград или от скрития между голите баири Шумен? Не, тяхното котило са градовцете и селата, които стоят нанизани като мъниста все по една линия, все в подножието на Стара планина: Котел, Сливен, Шипка, Калофер, Карлово, Копривщица и пр. Балканска вода, размесена с букова шума, са пили старите войводи: Кара Танас, Алтън Стоян, Калъчлията, Кара Кольо, Дончо Ватахът, Панайот Хитов, Хаджи Димитър, Караджата и много други предвестници за Българското възраждание, а не миризлива кладенчева и азмашка вода. Същото това ние виждаме и с по-ранните народни борци: Раковски, Левски, Л. Каравелов, Бенковски, Каблешков и най-после нашия герой, които са родени между животворящия Балкан.

Съществува и друго обстоятелство, което е давало възможност на гореспоменатите градовце и села да бъдат по-събудени и там именно да се отвъждат народни хайдути и деятели. Това обстоятелство е, че като отстранени и без съобщения, каквато е и до днес Копривщица, Котел и др.; а най-главното, че са били чисто български центрове, с особени права, с общинско управление, с черкови, училища и знатни и влиятелни хора, каквито рядко е имало другаде. Турци, гърци и други господствующи и деморализующи елементи са липсували от тия среди с изключение на Карлово. Па и тяхната величествена и поетическа съседка Стара планина, както казахме, е била български рай само. Стари хора от Шипка разказват, че те, както и дедите им, не запомнили да мърсува по тяхната планина турчин, а български юнаци не липсували ни едно лято. Турските хайти държали пътищата по полето, селските кории и балталъци, деня излизали, а нощя се връщали.

И Раковски, и Л. Каравелов, и Ботйов когато са почвали да оплакват своето отечество, родните си градове Копривщица и Калофер, да си припомнят техните красоти, то най-напред са се обръщали към планините, реките и другите балкански разкошности, гдето са те видели пръв път божия свят, гдето са възприели първите впечатления. Кога Любен захване да описва своето родно село Копривщица или Раковски — прочутия котленски извор, усоите на Разбойна, пещерата Нирец, то от перото им капят сълзи… „То беше село Калофер — говори сам

Ботев

Ботйов в първия брой на в. „Дума“, в статията „Примери от турско правосъдие“. — Тъжни спомени нахлуха в главата ми, щом превалих баира и видях онези хубави къщи и черкови, през които като змия се измича бистрата Тунджа. Тук е, рекох, тя, мойта изгора, тука са и моите Лефтерюви другари, с които прекарах пет-шест месеца най-светли дни в живота си и запознах отблизо Калофер, тоя «Алтън Калофер», който роди в мене страстна любов, която тъй рано загина, и дълбока омраза, която ще ме придружи до гроба… В Калофер познах аз чорбаджията и сиромаха, турчина и народа…“ Моля ви се, какво те щяха да описват, с какво мило и неизгладимо от силното въображение би били свързани, ако да бяха родени и пораснали покрай мътния Дунав, в пъстрата Варна и в еднообразния Плевен? Хаджи Димитър ще минува в България, още от влашката земя бълнува за своята любима Агликина поляна, близо при Сливен. Там, той заповядва на своята дружина, който се изгуби и пропадне, да дойде; там ще да бъде решено какво да правят.

Прочее, за да не се впусне Ботйов във военното поприще и за да не хване едно какво-годе определено занятие, освен другите причини, които ще да кажем, когато му дойде мястото, е била и тая, че в неговата поетическа душа са се били загнездили твърде дълбоко възпоминаванията и впечатленията на райските балкански околности на родното му село. С тях живял той, те му служели за утеха, те го въодушевлявали в тежките и гладни минути, в тях той най-после отиде да умре. Мнозина ще да възразят: че нима само Ботйов е роден под полите на Стара планина, нима само той е пил вода от Тунджа и е заспивал под шумтението на нейното стремително течение? Да, това е вярно, но ние не говорим тук за обикновените смъртни същества, които са безбройни под ясното небе, които се раждат, живеят и умират само с това отличително свойство, че са словесни: които, гдето и да са се родили, гдето и да живеят, в планини или блата, глухо и мъртво е всичко околно царство за тях освен насъщния и многобройните други потребици, съпрежени с него, нещо, което е в характера и на другите животни. Ние говорим за Христо Ботйов — поета, огнения, комуто няма подобен не само в Калофер, но и по цяла България. Тоя Христо Ботйов, който се провиква от миризливите кръчми за чужбина, гол и бос, гладен и презрян:

„Тежко, тежко! Вино дайте!
Пиян дано аз забрава
туй, що, глупци, вий не знайте
позор ли е, или слава!…“

В числото на тия глупци влязват всички ония земни блажени: богати, знатни чорбаджии, тежки търговци, тлъсти владици, царьове и князове. Ботйов с голите лакти, който яде на двата деня един път, счита себе си за щастлив, умен и блажен! Дава той на себе си това преимущество, защото, като е работил за сиромасите и подритнатите свои братя; като е мислел денонощно как да се освободи поробеното му отечество; като е познавал поетически природните негови красоти, планини, реки, полета и долини заедно с робите, които са ги населявали; и като е правел сравнение между чуждата и заспала за него среда - той е бил удовлетворен, считал се е за велик. Имал е и право. Онова, което обикновеният смъртен пипа и вижда през целия си живот като нещо мъртво и съвсем безцелно, за необикновените и поетически натури съставлява живот, продължителна борба и неизчерпаем източник на храна. Следователно, нека веднаж завинаги престанем да мерим хората като Христо Ботйов с аршина на обикновените смъртни.

И така той се родил в поробена България, от роби родители. По своята необикновена натура какво място можеше да завземе той в обществото, в своето отечество? Да стане даскал - да учи деца на „а“, „б“ и на граматически правила, па може би и да пее в неделен ден в черкова? Като прочетат читателите фактическата част от неговия живот, нека се произнесат сами: дава ли козел мляко? Неговият баща е бил учител, имал е случай и възможност впечатлителният син да види и да научи: що значеше да бъдеш по онова време учител, да те викат на общината, щом им кефне, да изпълняваш каприциите на няколко псалтирджии чорбаджии. И такъв тесен кръг - учител? - това щеше да бъде бесилка за Христа Ботйова. Да стане търговец, да държи касова книга с две страници: „дал“ и „взел“ - защо да си хабим думата по тоя въпрос? Да се пусне по полето на книжовност като Л. Каравелов, да се затвори скромно между книги и ръкописи - тук се е изисквало търпение, постоянен труд, редовен живот и работа техническа, които положително са бягали от нашия герой. А да почне военно поприще, от което се е бил увлякъл, както видяхме, по едно време - това би значело да си тури двата крака в капана, защото още на първия ден щяха да го турят в гауптвахта. Да стане руски офицер, да вземе тежката отговорност на мундира, която е драконска в Русия, да се затвори в казармите, да даде клетва за вярност на царя и пр., и пр. - ами България, ами Калофер и неговите планини? Как ще те да се забравят и съединят с казармския живот, когато едното е барут, а другото - огън?

Нямало е за него живот в България, а спокойствие и занятие вън от нея. Всичко мрачно и черно за него, всичко трябва да се събори и унищожи. Неговото положение било такова, като че да е бил паднал в такава една страна, гдето хората му не разбират от езика и той от техния, гдето слънцето се считало за зараза, гдето всичко се вършело против човеческата природа. Той си избрал тоя път, към който го влечало неговото сърце и душа. Той подал ръка, съединил се и отишел да разделя радост и скръб с ония, които почти цял народ считал, че са изметът на България. Тях той намерил най-подходящ елемент, с тях той бил убеден, че може да се направи нещо за в бъдеще, че те са хората, които ще да разбират най-лесно неговите идеали. Тия хора били всички недоволни от реда и господствующите понятия в България по тая или оная причина — за него било все едно, - всеки протестующи неблагодарни, много пъти от само себе си, всички, които се били простили вече с мирния и охолния живот, които живеели днес за днес, които били наклонни да събарят и унищожават, със злоба и отмъщение. Тия хора били: хайдутите, хъшовете и гладниците, които лягали и ставали тук-там по кьошетата и мизерните от найдолно дередже механи. Той бил във възхищение от тях, легнали му на сърцето, а хайдутите, тия епически пилета от Стара планина, просто обожавал. Намислил той да стане хайдутин и бърза с една песен да обади целта си на своята майка:

„Не плачи, майко, не тъжи,
че станахази хайдутин;
хайдутин, майко, бунтовник,
та тебе клета оставих
за първо чедо да жалиш!
Но кълни, майко, проклинай
таз турска черна прокуда,
дето нас млади пропъди
по тази тежка чужбина —
да ходим да се скитаме
немили, клети, недраги!…“

Същото това, което Ботйов направил в 1870 г., Любен Каравелов, много по-хрисим литератор, го сторил още в 1862-1865 г., когато бил в Москва, като ученик. Неговите повести и разкази, а после и стихотворения не са друго нищо освен идеализация на тогавашните войводи и хайдути. А покойният Раковски беше духом и телом хайдутин. От любов към тия смутители на турската държава той стана да ходи едно лято в тяхното царство - Котленския балкан, - пишеше им закони, клетви и молитви, като свои възпитаници. Мнозина ще да се обърнат и кажат, че това е било авантюризъм и крайно нежелателен компромис. Да, но и самото дело, самото предприятие е било във фонд нещо като авантюризъм, щом се погледне на работата през очилата на държавен строй. Да се оттеглиш в чужда земя и да започнеш борба и анархия срещу една стара империя, да разваляш спокойствието на милиони същества без волята на последните, с помощта на няколко голаци, - да се изразим консерваторски, - нима това не е авантюра? Времената, обстоятелствата и делото изисквали и своите хора. Човек, дигнал кърваво знаме да пали, събаря и разваля - с кого трябваше да се съедини за достигането на своите пламенни и велики идеи? С еснафите? С благоразумните търговчета и с интернационалните печелници? - Разбира се, че не с тях, а с ония, които изложихме по-горе. По онова време в България най-идеалният елемент са били хайдутите и хъшлаците. Те протестирали най-напред против чуждото иго в тяхното отечество, в техните буйни и отчаяни глави се воцарила мисълта най-напред, че те можат да дойдат дохак на босфорския повелител. Старите войводи, обитатели по Стара планина, били нещо като патриарси за младите апостоли - публицисти от вестниците „Свобода“, „Независимост“ и „Знаме“. Техните разкази, че те ядат по Стара планина печени агнета и гонят турските бюлюкбашии като пилци, давали сила, кураж и надежда както на Раковски, на Любена, така и на Ботйова. Те били орлите, които им донасяли всяка година „много здраве“ от върховете на обетованата и свещена Стара планина, те подновявали у тях, далеч в чужда земя, силите и надеждите за великото бъдеще.

Русе, 7 август 1888 г.

„Опит за биография“

(със съкращения)

Захари СТОЯНОВ ■

От брой в брой

Доклад на
ГЕОРГИ ДИМИТРОВ
пред Седмия конгрес на комунистическия интернационал

Продължение от бр. **12/25**

Настъплението на фашизма

ЗА ОСНОВНИТЕ АРГУМЕНТИ НА ПРОТИВНИЦИТЕ НА ЕДИННИЯ ФРОНТ

Какво и как могат да възразят противниците на единния фронт? „За комунистите лозунгът за единен фронт е просто маневра“.

Но ако това е маневра, защо не ни разобличите, че това е „комунистическа маневра“?

Ние открито заявяваме: ние искаме единство на действията на работническата класа, за да укрепи пролетариатът своята борба срещу буржоазията, защитавайки днес неговите интереси срещу напредващия капитал, срещу фашизма, а утре той би бил в състояние да извоюва своето освобождение.

„Комунистите ни „атакуват“, казват други.

Ние вече сме заявявали повече от веднъж: няма да атакуваме никого – нито лица, нито организации, нито партии, които са за единния фронт на работническата класа срещу класовия враг. Но в същото време имаме задължението в интерес на пролетариата и неговата кауза да се критикуват тези индивиди, тези организации и партии, които пречат на единството.

„Не можем да сключим единен фронт с комунистите, тъй като те имат различна програма,“ казват други. Но вие също твърдите, че вашата програма е различна от тези на буржоазните партии и това не ви пречи и не ви е пречило да влизате в коалиция с тези партии.

„Буржоазно-демократичните партии – са най-добри съюзници срещу фашизма от комунистите“, казват противниците на единния фронт и защитниците на коалицията с буржоазията. Какво казва немският опит? След всичко това социалдемократите сформираха блок с тези „най-добри“ съюзници.

Какви са резултатите?

„Ако създадем единен фронт с комунистите, дребните буржоа ще се уплашат от „червената опасност“ и ще избягат при фашистите“, чуваме ние често. Но дали единният фронт заплашва селяните, дребните фермери? Дребните производители, занаятчии, работеща интелигенция? Не, единният фронт застрашава едрата буржоазия, финансовите магнати, експлоататорите, чийто режим носи пълна разруха на тези слоеве.

„Социалдемокрацията е за демокрация, докато комунистите са за диктатура, следователно не можем да създадем единен фронт с комунистите.

Но наистина ли ви предлагаме това сега? Дали изграждаме единния фронт, за да провъзгласим диктатурата на пролетариата? Ние все още не предлагаме това.

„Нека комунистите да признаят демокрацията и ще се обявим в нейна защита“. „Тогава сме готови за единен фронт.“ На това ние отговаряме: ние сме сто пъти привърженици на съветската демокрация, на работническата демокрация, най-новата, най-важната демокрация в света. Но ние защитаваме и ще защитаваме по всякакъв начин в капиталистическите страни, всеки сантиметър от техните буржоазно-демократични права, върху които посягат фашизмът и буржоазната реакция, понеже това е продиктувано от интересите на класовата борба на пролетариата.

„Но малките комунистически партии нямат сериозен принос в единния фронт, който се организира от Лейбъристката партия“ – като например лейбъристките лидери в Англия. Но след това, не забравяйте, че австрийските социалдемократически лидери казаха същото по отношение на малката Австрийска комунистическа партия. И какво показаха събитията? Не австрийската социалдемокрация, ръководена от Ото Бауер и Ренер се оказаха прави, защото малката австрийска комунистическа партия своевременно сигнализира за фашистката опасността в Австрия и призова работниците да се бият. В крайна сметка героизмът на трудещите се в движението показа, че комунистите дори и при тяхната малочисленост са двигател на бойната дейност на пролетариата.

Освен това не трябва да забравяме, че комунистическите партии на Австрия или Англия – това не са само онези десетки хиляди работници, които са привърженици на партията, това са частите от световното комунистическо движение, това са секциите на комунистическия интернационал, водеща партия, е тази която вече спечели и управлява една трета част от земното кълбо на пролетариата.

„Но единният фронт не попречи за победата на фашизма в Саарланд“, изтъкнаха противниците на единния фронт. Странна логика на тези господа! Те първо правят всичко, за да осигурят победата на фашизма, а след това злорадстват, че към единния фронт, към който са се присъединили в самото начало към последната точка не довела до победа на работниците.

„Ако сформираме единен фронт с комунистите, ще трябва да скъсаме с реакционните и фашистки партии“, казват настанените социалдемократически лидери в правителствата на различните държави. Имаха ли присъствие немските социалдемократи в коалиционното правителство? Имаха. Имаше ли истинско правителство на австрийската социалдемокрация? И то ли управляваше? Бяха ли испанските, китайските социалисти в едно правителство с буржоазията? Бяха. Но пречеше ли социалдемокрацията в тези страни: в буржоазните коалиционни правителства за атаката на фашизма срещу пролетариата? Не, не пречеха. Затова е ясно като бял ден, че участието на социалдемократическите министри в едно буржоазно правителство не е пречка за фашизма.

„Комунистите действат диктаторски, налагат всички инструкции за себе си.“ Не, ние нищо не предписваме и нищо не диктуваме. Ние осъществяваме само нашите предложения, по отношение на които ние сме убедени, че тяхното изпълнение отговаря на интересите на трудещите се.

Това е не само право, но и задължение на всички, които говорят от името на работниците. Страхувате ли се от комунистическата „диктатура“? Хайде да работим заедно. Представяме на работниците всички предложения, ваши и наши, и ще ги обсъдим заедно, заедно с всички работници и изберете онези предложения, които са най-много полезни за каузата на работническата класа!

Така че всички тези аргументи срещу единния фронт не издържат никаква критика. Това са по-скоро оправдания от реакционните водачи на социалдемокрацията, които предпочитат единния си фронт с буржоазията пред единния фронт с пролетариата.

Не, тези извинения не работят! Международният пролетариат понесе последствията от разцеплението в работническото движение и все повече осъзнава, че единният фронт е за единството в действията на пролетариата в национален и международен мащаб и е необходим и напълно възможен. (Аплодисменти.)

СЪДЪРЖАНИЕ И ФОРМИ НА ЕДИННИЯ ФРОНТ

Какво трябва да бъде основното съдържание на фронта на този етап? Защита на непосредствените икономически и политически интереси на работническата класа, нейната защита срещу фашизма трябва да бъде отправна точка и представлява основното съдържание на единния фронт във всички аспекти. Не трябва да се ограничаваме само до голи призиви за битка за пролетарската диктатура, но трябва да намерим и издигнем такива форми на борба, които биха възникнали от нуждите на живота на масите, от нивото на тяхната боеспособност на даден етап от развитието.

Трябва да кажем на масите какво да правят днес, за да се защитят от капиталистическия грабеж и фашистко варварство. Трябва да се стремим към създаване на най-широк единен фронт с помощта на съвместни действия на работнически организации от различни направления – действия за защита на жизнените интереси на трудещите се маси.

Това означава, на първо място, съвместна борба за истинска промяна поставяне на последствията от кризата върху плещите на господстващите класи, върху плещите на капиталистите, земевладелците, – с една дума на плещите на богатите.

Второ, съвместна борба срещу всички форми на фашизма, стъпки в защита на придобивките и правата на работниците срещу ликвидирането на демократичните свободи.

Трето, съвместна борба срещу предстоящата опасност за тях от империалистическа война, такава борба, която би затруднила такава война. Трябва неуморно да подготвяме работническата класа за бърза промяна на формите и методите за борба при промяна на обстоятелствата. Докато расте движението и укрепва единството на работническата класа трябва да подготвим прехода от защита към атака на капитала, трябва да се насочим към организирането на масови политически стачки. При което предпоставка за такава стачка трябва да бъде участието на основните синдикати във всяка страна.

Комунистите, разбира се, не могат и не трябва да се отказват нито за минута от самостоятелната си работа по комунистическото възпитание образование, организиране и мобилизиране на масите. Въпреки това, работниците трябва едновременно да се стремят да постигнат единство на действията, както краткосрочни, така и дългосрочни споразумения за съвместни действия със социалдемократическите партии, реформаторските синдикати, съюзи и други организации на работниците срещу класовите врагове на пролетариата. Основното внимание ще трябва да се насочи към разгръщането на масови протести по места, извършени от обикновените хора, от организации чрез местни споразумения. Лоялно изпълнявайки условията на всички споразумения, сключени с тях, безмилостно ще разобличаваме всеки саботаж за съвместни действия от страна на лица и организации, които участват в единния фронт. За всякакви опити за нарушаване на споразуменията, – а такива опити могат да се случат, – ние ще отговорим с апел към масите, да продължат неуморната борба за възстановяване нарушеното единство на действието.

Разбира се, конкретното осъществяване на единния фронт в различните страни ще става по различен начин; ще приема различни форми, в зависимост от състоянието и характера на работническите организации, от техното политическо ниво, от конкретната ситуация на дадена страна, от промените в международното трудово движение и др.

Следва

БЪЛГАРИ, ПРОСЛАВИЛИ РОДИНАТА

Легендите не умират

Тъжно започна 2026 година за България – на 3 януари загубихме една личност, спечелила обича и уважението на всички българи - колоритния футболен треньор **Димитър Пенев**. Той беше Пената, Старшията, Стратега от Мировяне и хората го обичаха. Защото точно той даде на тези хора незабравимото американско лято на 1994 година, извеждайки българския национален отбор по футбол на четвърто място. Като истински войвода поведе четата си от „българи юнаци“ и накара светът да заговори за малка България като за футболна държава. Мнозина от нас имат спомен за онези дни на опиянение от радостта, която ни дариха, определящи като „Пиянството на един народ“. В основата на тази всенародна радост, изкарала хората по улици и площади, стоеше той, Старшията, Войводата на Пеневата чета“.

Но кой беше той, най-великият треньор на България?

Димитър Пенев е роден на 12 юли 1945 г. в софийското село Мировяне. Бивш футболист, защитник и треньор по футбол.

Клубна легенда на ЦСКА - София, играл също и в „Локомотив“ София. Има общо 364 мача и 25 гола в А група. По време на 15-годишната си състезателна кариера печели 13 трофея. Два пъти е обявяван за Футболист № 1 на България. С националния отбор участва на три световни първенства.

Като помощник-треньор и старши треньор на ЦСКА печели общо 12 трофея. Като селекционер на България извежда отбора до бронзовите медали на световното първенство в САЩ‘94. Обявен за треньор № 1 на XX век на България.

На 5 януари хиляди граждани се стекоха на стадион „Васил Левски“, за да се сбогуват с Димитър Пенев.

България каза последно „сбогом“ на футболната легенда.

Героите от незабравимото американско лято в САЩ през 1994 г. бяха сред първите, които отдадоха почит на Старшията.

Димитър Пенев е епоха. Поклонението пред Стратега обедини ЦСКА и „Левски“. Тук бяха президентите Георги Първанов и Петър Стоянов, множество хора от спорта, политиката и изкуството.

Със сълзи и аплодисменти хиляди почетоха треньор номер едно на България за XX век.

„Показа път на много млади треньори, на много млади футболисти какво е да се трудиш и да играеш за победа. Искаше да бъдем с неговия характер и да усвояваме най-доброто. Научи ме на много неща, благодарен съм“, сподели Христо Стоичков.

Президентът Румен Радев отбеляза: *„Пенев сплоти българския народ, когато имаше огромна нужда от това.“*

Баща - такъв ще остане Пенев и за Димитър Бербатов.

„Тъжен ден. Сърцата ни плачат. Не мисля, че има някой, който да каже нещо лошо за Старшията, независимо в кой отбор играеш, какви възгледи имаш. Той беше като обединител и винаги остана верен на себе си. Суетата му беше чужда и това го държеше здраво на земята“, каза Бербатов.

Стотици положиха цветя в знак на почит пред един от най-великите фигури в историята на българския футбол.

Голям човек, голям футболист!

Поклон пред великия българин!

НАЙ-МАЛКИЯТ ВОЙНИК В СВЕТА!!!

За съжаление, няма да го намерите в учебниците ни по история!

Седми април 1905 г. На този ден в старозагорското село Змейово се ражда едно необикновено дете. Момче като всички други. Но и много различно от тях. Името му е **Никола Александров Костов.**

След десет години в България е обявена мобилизация и страната влиза в Първата световна война. В двора на околийските казарми на Стара Загора е пълно със закичени със здравец мъже и призовки в ръце. Между обозите с каруци върви заедно с баща си и едно русо момче. С остър поглед и спокойно лице. Другите питат баща му защо го е довел тука, а той казва, че то ще избяга от къщи и пак ще дойде в казармите.

Цял ден детето моли войниците и командира им да го вземат с тях на войната. Той няколко пъти отказва, но накрая след много плач и молби се съгласява. Записват малкия като доброволец в 56-та старозагорска пехотна дружина. Дават му най-малките ботуши и шинел. На ръкава му слагат червен кръст, а на рамото - голяма санитарна чанта. И момчето става най- малкият участник във войната. До десетата си година е завършило трети клас в змейовското основно училище.

После на фронта участва в боевете край Косово поле и Балановец. Но не е само санитар, а разнася и патрони по окопите. Свикнало със свистенето на куршумите, то води и по два коня, натоварени с муниции и боеприпаси. Има и истинска пушка на гърба си. За безстрашието си е наградено с орден за храброст.

Но не дочаква края на войната. Защото през април 1918 г. от главното командване идва заповед. Да се уволни незабавно от войската и да се върне в училище. И пак със сълзи на очи и много рев малкият войник тръгва обратно към Змейово.

Там му дават стипендия от царя. Отива в Казанлък и се записва да учи в Музикалното училище. А един ден, когато дошъл учителят по музика и почнал да чете децата по списъка на класа - като казал неговото име, то станало мирно и по войнишки извикало: - Аз!.

Учителят се вгледал в лицето му и го попитал откъде го познава. А момчето отговорило: „- От гара Кенали, от Македонския фронт г-н учителю!...“ А той като чул това, станал от катедрата, разплакал се и го прегърнал! Разплакал се и малкият доброволец! Защото учителят му по музика е бил капитан от неговия полк - капел майсторът на военната музика!

След завършване на образованието си Никола Костов работи като учител, след пенсиониране се връща в родното си село. Там умира през 1990 година.

През зимата на 2012 година кметството в Змейово, организацията на запасняците, читалището и ВМРО в Стара Загора поставят малка паметна плоча в центъра на селото. На нея малкият доброволец е изправен в цял ръст.

На съвременния читател не му остава нищо друго, освен да възкликне: „Какви е деца раждала българска майка юнашка.“

ЗАЩИТНИК на ловчалии

Навършиха се 140 години от рождението и 70 години от смъртта на един забележителен общественик и строител на социалистически Ловеч. **Михаил (Михал) Неков** е роден на 25.IX.1885 г. в с. Гложене, Тетевенско. Като момче е много ученолюбив и баща му успява да го изпрати да учи в престижната за времето си гимназия в Търново. Там будният младеж се включва в кръжок, в който се запознава и е завладян от левите идеи. Изнася реферат за Първата руска революция (1905 г.). Учи се отлично и желае да следва право, затова баща му продава част от нивите си, за да го изучи. Като студент става член на БРСДП през 1906 г. Участва в студентската социалистическа група, ръководена от Димитър Благоев и Георги Кирков. Освен лекциите по право изучава усърдно наличната по това време марксистка литература - „Капиталът“ и „Анти Дюринг“ на Маркс и други. През 1911 г. завършва Школата за запасни офицери. Участва и в трите войни през периода 1912-1918 г. - Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война. В последната воюва в състава на славният 34-и Троянски пехотен полк на позициите при Дойранското езеро. Осъзнавайки безсмислието и обречеността на България в „Европейската война“, както я наричат дедите ни, участвали в нея, през 1917-1918 г. води усилена антивоенна пропаганда.

Отшумяват тежките военни години, но страната е разорена, ширят се глад и болести. Установява се в град Ловеч, като адвокат. Тук Михал Неков, заедно с известните ловешки социалисти Цачо Сяров, Никола Илиев и Еньо Костов изграждат ловешката организация на БРСДП (т. с.). Делегат е на конгреса й през 1919 г., когато тя се преименува и в края на същата година Ловеч става комуна с кмет Никола Илиев. След поражението на Септемврийското въстание от 1923 г. участва в създаването на легалната Българска работническа партия. Многократно той и съпругата му Ана са арестувани и малтретирани. Въпреки терора се включва в общинските избори през 1932 г. и е избран за общински съветник. Като такъв и като адвокат се стреми всячески да подпомага бедните и отрудени хора. През 1940 г. е един от инициаторите за създаване в Ловеч на едно от първите българо-съветски дружества в България. Събира подписи в подкрепа на Соболевата акция. Сред организаторите е на първия в страната ни Отечественофронтовски комитет.

На 10.IX.1944 г. неговите другари го издигат за кмет на Ловеч. Като такъв взема дейно участие в мобилизацията на 34-и полк, набирането на много доброволци и изпращането им на фронта. Полага грижи за подпомагане на фронтовите семейства и за пребиваващите части от Червената армия в града и околните села. През 1946 г. е избран за депутат от листата на БРП във Великото народно събрание и участва активно в изработването на Димитровската конституция през 1947 г. Активен общественик е чрез ръководенето на ловешкото читалище „Наука“ до смъртта си на 24.X.1955 г. Изпратен е с много обич и тъга от стотици съграждани.

ХРИСТО БОРИСОВ
Ловеч

СВЕТЪТ В ДЕЙСТВИЕ

Родригес: Мадуро е президентът на Венецуела

Указът за обявяване на извънредно положение във Венецуела, подписан от президента Николас Мадуро, е внесен в Конституционния съд и е влязъл в сила. Това беше обявено от вицепрезидента на Венецуела Делси Родригес на заседание на Националния съвет по отбрана, съобщава ТАСС.

„Готови сме да защитим Венецуела и нашите ресурси, които служат на националното развитие“, заяви вицепрезидентът.

Родригес отбеляза, че страната е ангажирана с поддържането на отношения в рамките на международното право и собствените си закони, както е заявил Мадуро. Тя подчерта, че венецуелският народ ще намери начин да защити мира и родината си.

Родригес заяви, че Николас Мадуро е „единственият президент на Венецуела“, след като американските сили го заловиха. В предизвикателно обръщение, излъчено от Каракас, Родригес заяви, че венецуелците „не трябва да стават роби отново“.

„Никога повече няма да бъдем колония“, каза тя.

Тя също така осъди „агресията“ от Съединените щати и заяви, че „думите на президента са единствените, от които се ръководим“.

Конституционната камара на Върховния съд на Венецуела разпореди вицепрезидентът Делси Родригес да поеме ролята на изпълняващ длъжността президент на страната в отсъствието на Николас Мадуро, съобщава „Ройтерс“.

В решението на съда се посочва, че Родригес ще поеме „длъжността президент на Боливарска република Венецуела, за да гарантира административната приемственост и всеобхватната защита на нацията“.

Добавя се, че съдът ще обсъди въпроса, за да „определи приложимата правна рамка за гарантиране на приемствеността на държавата, управлението на правителството и защитата на суверенитета в условията на принудителното отсъствие на президента на републиката“.

Делси Родригес е в Русия, съобщи „Ройтерс“, позовавайки се на четирима източници, запознати с въпроса.

Тя е отпътувала от страната си, след като президентът Доналд Тръмп заяви, че Мадуро е бил заловен от американските сили след нападение срещу Венецуела.

Брат Хорхе Родригес - председател на националното събрание, е в Каракас.

По-рано през деня чрез аудиосъобщение, излъчено по държавната телевизия, Делси Родригес призовава за доказателства, че Мадуро и съпругата му Силия са живи. Хорхе Родригес не се е появявал след нападението.

САЩ обвиниха Мадуро и съпругата му в наркотероризъм.

Тръмп гледал залавянето на венецуелския президент в реално време „като телевизионно шоу“.

Според Тръмп, Родригес вече сътрудничи на САЩ и „няма друг избор“.

Венецуелският опозиционен лидер Мария Корина Мачадо заяви, че за страната е настъпил „часът на свободата“, след като президентът Николас Мадуро беше заловен от американските сили.

„Венецуелци, ЧАСЪТ НА СВОБОДАТА настъпи!“, написа тя в социалната мрежа X.

Нобеловият лауреат за мир Мачадо, която се укрива след оспореното преизбиране на Мадуро през юли 2024 г., заяви, че кандидатът на опозицията Едмундо Гонсалес Урутия, за когото опозицията твърди, че е спечелил вота, „трябва незабавно да поеме конституционния си мандат“ като президент.

Вердис: Двайсетгодишен създаде собствена държава

Двайсетгодишен австралиец се обяви за президент на самопровъзгласилата се Свободна република Вердис – малка държава, разположена в спорна гориста местност от 1250 декара по поречието на река Дунав между Хърватия и Сърбия. Според The New York Post, тази микронация може да се похвали със свое знаме, кабинет, валута и близо 400 граждани, като всичко това е създадено поради продължаващия граничен спор между двете държави.

„Вердис беше идея, която ми хрумна, когато бях на 14 години. В началото беше просто експеримент с няколко приятели. Всички мечтаехме да създадем нещо лудо.“ казва Джаксън.

Джаксън, който е дигитален дизайнер и създава виртуални светове в Roblox, започва да изгражда правителството на Вердис, когато е едва на 18 години. Забележително е, че Свободната република Вердис е разположена в горски участък, известен като „джоб три“ – спорна зона, за която нито Хърватия, нито Сърбия претендират поради продължаващ граничен спор. Джаксън обяви независимостта на Свободна република Вердис на 30 май 2019 година.

„Започнахме да превръщаме Вердис в реалност, когато бях на 18 години, като формирахме някои закони и знаме. Сега сме изградили правителство и имаме страхотен кабинет“ - казва той

Официалните езици във Вердис са английски, хърватски и сръбски, а страната използва еврото като своя валута. До тази малка държава се стига само с кораб от Осиек, Хърватия.

Опитите за заселване там обаче срещат сериозна съпротива, включително инцидент през октомври 2023 година, когато хърватската полиция задържа и депортира няколко заселници, включително основателя, който получава и доживотна забрана да влиза в Хърватия.

Сега Джаксън твърди, че управлява „правителство в изгнание“ и обвинява хърватските власти, че са поставили наблюдение по бреговата линия на Вердис, за да блокират достъпа от Сърбия.

Той често пътува до сръбската столица Белград, където според него властите са по-отзивчиви към каузата му. Въпреки забраната за влизане в Хърватия, той продължава да се застъпва за достъп до Вердис и се надява един ден да се върне там. Той е заявил, че ако успее, ще се оттегли от поста си и ще свика избори, тъй като не се интересува от властта.

Всеки гражданин на Вердис получава паспорт, въпреки че Джаксън предупреждава да не се опитвате да го използвате за международни пътувания. Независимо от това, според съобщенията някои граждани са използвали паспортите си от Вердис, за да влизат в други държави. Според Джаксън Вердис е селективна по отношение на това кого приема, като поради малкия си размер дава предимство на хора с търсени умения, като например медицина или опит в областта на правоприлагането.

Въпреки няколкото неуспеха, той остава оптимист и вярва, че е въпрос на време той и неговите граждани да си върнат земята. Той твърди, че след като Хърватия не претендира за земята, Вердис има законни претенции към нея.

ЕМИЛ ВАСИЛЕВ

Стармър убеден, че ще е британски премиер и догодина по същото време

Британският премиер Киър Стармър отхвърли опасенията относно лидерството си и заяви, че ще бъде министър-председател и догодина по това време.

В интервю за Би Би Си той изрази увереност, че предстоящите избори в Шотландия, Уелс и Англия през май не са „референдум“ за неговото правителство.

Думите му идват след трудната 2025 г. за Стармър, който се бори със забавящия се икономически растеж, ниското ниво на одобрение в проучванията и спекулациите, че може да се изправи пред предизвикателство за лидерство.

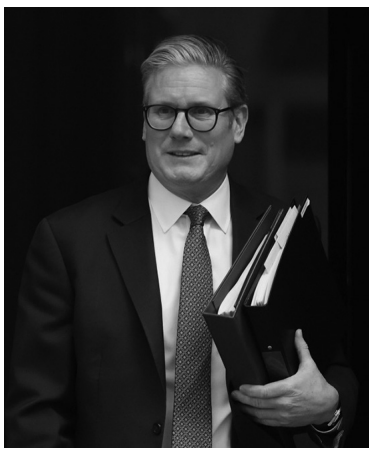
В неотдавнашното си новогодишно послание премиерът обеща да „преодолее упадъка и разделението, предлагани от други“, и настоя, че през 2026 г. хората ще усетят „положителна промяна“ в живота си.

Той подчерта: „Бях избран през 2024 г. с петгодишен мандат да променя страната и това е, което възнамерявам да направя, да бъда верен на този мандат“.

„Знам, че ще бъда съден, когато стигнем до следващите избори, по това дали съм изпълнил ключовите неща, които са най-важни за хората“.

Парламентът се завръща от коледната ваканция утре, а премиерът ще проведе първото си заседание на кабинета за 2026 г. на следващия ден.

Очаква се той да каже на министрите: „Знам, че семействата в цялата страна все още са притес-

нени от разходите за живот. Няма да има отслабване в борбата ни да подобрим живота им“.

В интервюто си за Би Би Си премиерът обеща да отстоява твърдо позицията си на лидер.

„При последното правителство наблюдавахме постоянно съкращаване и смяна на ръководство, на екипи, това причини пълен хаос и е сред причините торите да бъдат изгонени толкова ефективно на последните избори“, отбеляза Стармър.

„Никой не иска да се връща към това. Не е в наш национален интерес. От тези доказателства знаем какво се случва, ако тръгнете по този хаотичен път, и аз няма да ни върна към такъв хаос“.

„Ще заемам това място до 2027 г. и ако това дълго интервю проработи, можем да го опитаме отново през януари следващата година“.

Стармър направи изказването си малко повече от пет месеца преди изборите за уелския парламент - Сенед, шотландския парламент и за много местни власти в Англия на 7 май.

Всеки от тях би имал огромни последици, тъй като лейбъристите в момента са на власт в Сенед и управляват много от градските съвети в Англия, където се провеждат местни избори.

В навечерието на коледния период правителството се сблъска с поредица от неудобни ситуации, включително брифинги за заговор за поемане на ръководството от министъра на здравеопазването Уес Стрийтинг в началото на ноември.

По това време Стрийтинг заяви, че предположенията от съюзниците на Стармър, че той се опитва да оспори ръководството, са „самоунищожителни глупости“.

Този епизод бързо бе последван от обратен завой преди бюджета относно това дали да се повишат ставките на данъка върху доходите, а след това и от безпрецедентното преждевременно публикуване на отговора на Службата за бюджет за отговорност на бюджета на Рейчъл Рийвс, преди тя да го обяви в Камарата на общините.

Лидерът на консерваторите Кеми Баденох заяви, че Стармър „очаква благодарност“, когато „знаем, че неговите решения са влошили разходите за живот“.

„Лейбъристите нямат план да оправят Великобритания и работещите семейства плащат цената“, изтъкна тя.

Пакистан и Бангладеш обсъждат споразумение за отбрана и продажба на изтребители

Началниците на военновъздушните сили на Пакистан и Бангладеш проведоха разговори за потенциално споразумение, обхващащо продажбата на изтребители JF-17 Thunder на Дака, съобщава „Ройтерс“.

Исламабад разширява амбициите си за доставки на оръжие и засилва връзките си с Бангладеш.

Разговорите в пакистанската столица се провеждат в момент, когато страната се стреми да се възползва от успеха на своите военновъздушни сили в конфликта с главния си враг Индия през май миналата година - най-тежките боеве от близо три десетилетия между ядрено въоръжените съседи.

Началникът на военновъздушните сили на Пакистан Захир Ахмед Бабер Сидху и неговият колега от Бангладеш Хасан Махмуд Хан проведоха подробни разговори за закупуването на JF-17 Thunder - многоцелеви изтребител, разработен съвместно с Китай.

Пакистан е уверил Бангладеш в „бързата доставка на учебните самолети Super Mushshak, заедно с цялостна екосистема за обучение и дългосрочна поддръжка“.

Разговорите са сигнал за подобряване на отношенията, тъй като южноазиатските държави се сближиха, след като масовите протести през август 2024 г. принудиха тогавашния премиер Шейх Хасина да избяга в Индия, разрушавайки отношенията на Дака с Ню Делхи.

„Посещението подчерта силните исторически връзки между Пакистан и Бангладеш и отрази споделената решимост за задълбочаване на сътрудничеството в областта на отбраната и изграждане на дългосрочно стратегическо партньорство“, заявиха военните.

След отстраняването на Хасина, Исламабад и Дака възобновиха директната търговия за първи път от войната през 1971 г., която донесе независимост на Бангладеш, а военните им представители проведоха няколко срещи.

Под ръководството на временна администрация, водена от Нобеловия лауреат Мохамед Юнус, в Бангладса насрочени общи избори на 12 февруари, които биха могли да доведат до значителна правителствена роля за някога забранената бангладешка ислямистка партия, свързана с Пакистан. ■

Калейдоскоп

ЛИЧНОСТИ

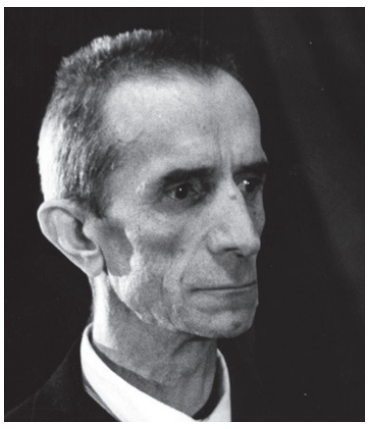
Николай РАЙНОВ

Николай Райнов е виден български писател и художник, академик, един от строителите на съвременната българска култура. Баща е на писателя Богомил Райнов.

Николай Райнов е роден в търновското село Кесарево на 1 януари 1889 година.

Завършва Духовната семинария в София, учи философия в Софийския университет.

При избухването на Балканската война, още студент, Райнов се записва доброволец

в Македоно-одринското опълчение.

Участва в Първата световна война като военен кореспондент към Девета плевенска пехотна дивизия на Дойранския участък от отбранителната линия на Южния фронт.

Завършва Държавното художествено-индустриално училище в София.

Пише поезия, белетристика, културологични произведения в областта на историята на изобразителното изкуство, фолклора, етнографията; сътрудничи на периодичния печат; проучва много паметници на културата; публикува редица статии за изкуството и литературата.

Ето какво казва си:

„Учих философия, а свърших декоративно и графично изкуство; решил бях да стана монах, а се ожених; обичах хората, а те ме намразиха; мои врагове са ония, на които съм правил само добро; тридесетгодишен съм, а изглеждам старец; смятах, че мое призвание е четенето, а се принудих да пиша. Най-голяма благодарност дължа на семинарията, дето ме научиха да мисля, да мълча, да почитам, да съзерцавам и да търся нещо по-горно от човека…

Много неволя и бедност изпитах, за което се радвам: наченах от това да диря опора сам в себе си и се не предадох никому.“

Член на Съюза на българските писатели (СБП). Член и председател на Съюза на българските художници (СБХ). Избран е за академик на БАН (1945), дописен член на Българския археологически институт. Съосновател и първи директор на Института за литература на БАН (1948 – 1949).

Удостоен е със званието Заслужил деятел на изкуството (1952).

Умира на 2 май 1954 г. в София. ■

ЗА ВАШЕТО ЗДРАВЕ

Колко крачки на ден са ни необходими в действителност

Идеята, че трябва да се правят 10 000 крачки дневно, няма научна основа.

За да определят как ходенето влияе върху здравето на мозъка, учените анализираха данни от близо 300 възрастни от 50 до 90 години. В началото на проучването всички участници имали нормална когнитивна функция. Нивата им на активност били периодично наблюдавани с помощта на крачкомер. Учените също така редовно провеждали когнитивни тестове в продължение на 14 години. За избрана група от 172 участници, редовните PET сканирания търсели натрупване на протеини в мозъка, което показва болестта на Алцхаймер. За участниците, чиито мозъци не са показвали ранни признаци на болестта на Алцхаймер в началото на проучването, броят на предприетите

от тях стъпки е оказал малка разлика. Тези индивиди са поддържали добра когнитивна функция през целия период на наблюдение, независимо от това колко стъпки са направили.

Но за участниците, които са показали много ранни признаци на когнитивен спад в началото на проучването, ходенето е оказало значителна разлика. Повечето движение е било свързано с по-малко натрупване на проблемни протеини в мозъка и по-малко признаци на когнитивен спад. На тези участници не е било необходимо да правят до 10 000 стъпки на ден, за да видят ползи. Оказа се, че само 3000-5000 стъпки на ден забавят умствения спад с три години, докато 5000-7500 стъпки на ден забавят процеса със седем години.

Над това ниво допълнителните стъпки сякаш не са имали голямо значение.

Това не е първото проучване, което показва, че умереното ходене може значително да повлияе на скоростта на стареене на мозъка. „Проучване в Обединеното кралство на 1139 души над 50 години установи, че тези, които са умерено или силно активни, имат 34-50% намален риск от деменция, когато са проследявани в продължение на 8-10 години. По-голямо проучване в Обединеното кралство, което е проследило 78 430 души в продължение на седем години, използвайки акселерометри за китката, установи 25% намаление на риска от деменция само с 3800 стъпки дневно“. Това откритие е от значение и за хората на средна възраст и за всеки, който се надява да запази мозъка си възможно най-дълго.

Не се отчайвайте, ако 10 000 стъпки ви се струват непосилни. Можете да се ограничите до по-малко ходене, тъй като дори малко упражнения са много по-добри от нищо.

Важно е как и къде ходите.

Учените са установили, че забавянето на темпото, за да говорите или да се възхитите на гледката, а след това ускоряването на темпото за известно време, увеличава ползите за здравето. Струва си да обърнете внимание и на това къде ходите. „Разходките на открито, особено сред природата, могат да бъдат особено полезни за превенция на деменция, вероятно защото подобряват настроението и сън, като същевременно намаляват изолацията – все рискови фактори за деменция. Комбинацията от физическа активност, естествена светлина и социално взаимодействие по време на разходки на открито може да създаде множество защитни ефекти, които се допълват взаимно“, отбелязват учените. ■

ЛЮБОПИТНО

Орехите - тайно оръжие на мозъка и сърцето

Нови данни от хранителни експерти подчертават значимата роля на орехите в поддържането на добро здраве.

Смятани за едни от най-полезните ядки, орехите са богати на омега-3 мастни киселини, антиоксиданти и важни витамини, които допринасят за правилното функциониране на организма.

Редовната консумация на орехи може значително да подобри здравето на сърдечносъдовата система. Омега-3 мастните киселини подпомагат намаляването на възпаленията, понижават нивата на лошия холестерол и намаляват риска от образуване на тромби.

Ето какво ще стане, ако ядете орехи всеки ден

Орехите са и силен антиокси-

дантен източник благодарение на съдържанието на витамин Е и полифеноли, които защитават клетките от оксидативен стрес. Това ги прави ценен помощник в превенцията на хронични заболявания.

Освен това, ядките са богати и на важни минерали, като магнезий, цинк и мед, които подпомагат мозъчната дейност. Изследвания сочат, че умерената им консумация може да подобри концентрацията и когнитивните функции.

Препоръчително е дневен прием от около шепа орехи, които лесно могат да се включат в закуски, салати или десерти. ■

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Годините и ние

„Знаеш ли кое е най-трудното в това да остареш?“

Не са бръчките. Не са слабите колене. Дори не е болестта.

Най-трудното е… да станеш невидим.

Когато си млад, хората виждат в теб красота, сила, искра.

Но с времето започват да забелязват единствено годините ти.

Вече не си „учителят, вдъхновил поколения“ или „инженерът, построил мечти“.

Ставаш просто „оня старец със старото яке“ или „бабата с побелялата коса“.

А зад всяко лице с бръчки стои цял един свят – истории, битки, победи и любов.

И въпреки това, кръгът им бавно се стопява – приятели си отиват, съседи се местят, децата се

заемат със собствения си живот… и самотата пристъпва като сянка.

Затова мама звъни десет пъти на ден.

Затова татко повтаря един и същи въпрос.

Те не са „досадни“. Те всъщност казват:

„Моля те, не ме забравяй. Забележи ме. Помни, че още имам значение.“

Един разговор. Едно посещение. Едно простичко „Как мина денят ти?“ може да промени всичко.

За теб – това е минута.

За тях – това е целият свят.

Понякога най-красивият подарък, който можеш да дадеш, е този: Да накараш някого отново да се почувства видян. ■

Жарава

Издател
Български
антифашистки съюз

1000 София
ул. „Позитано“ 20

www.antifascist-bulgaria.eu

Facebook:
Български Антифашистки
Съюз – БАС

Централа
02 8107-200
Председател на УС на БАС
02 8107-220
Зам.-председатели
на УС на БАС
02 8107-264
Секретари на УС на БАС
02 8107-266
Ревизионна комисия
на БАС
02 8107-266
Фондация „Г. Димитров“
Председател Валери ЖАБЛЯНОВ
Гл. секретар Марин ЦВЕТКОВ
02 8107-266
Редакция на в. „Жарава“
02 8107-251
Разпространение
02 8107-220/204

Редакционен съвет
Божанка ДИМИТРОВА
Главен редактор

Боян АНГЕЛОВ
Боян БАЛЕВ
Георги Н. НИКОЛОВ
Димитър ГЕНЧЕВ
Евгений БЕЛИЙ
Илия ИВАНОВ
Кольо ГЕОРГИЕВ
Лозан ТАКЕВ
Матей ШОПКИН
Петър АНДАСАРОВ
Снежана ТОДОРОВА
Тенко ТЕНЕВ
Трифон МИТЕВ

Дафинка БЪЧВАРОВА
Абонамент, разпространение
Венетка СТОИЛОВА
Реклама
postajarava@abv.bg

Кореспонденти
Христо Борисов
Ловеч
Трифон Митев
Стара Загора
Веселка Бахнева
Търговище

Предпечатна подготовка
„МТ-студио“ ЕООД

ISSN 2534-9015

Продължение от стр. **1**

Образованието си Никола Радев получава в престижния Литературен институт „Максим Горки“ в Москва – място, където усъвършенства своите литературни умения и задълбочава познанията си по писане. След завършването си той поема необичайна и вълнуваща житейска и професионална посока като първи помощник-капитан във Военноморския флот на България и в параходството „Български морски флот“. В този период, от около седем години, Радев обикаля океанските простори, където натрупаният опит не просто го обогатява, но става и постоянен източник на вдъхновение, вплетен по-късно в неговата художествена проза.

След приключване на морската си кариера Радев се насочва към журналистиката и книгоиздаването, като се утвърждава като значима фигура в българския литературен живот. Той заема длъжността директор в две авторитетни издателства – десет години в „Профиздат“ и осем години в „Земя“. В периода 1999–2003 г. оглавява Съюза на българските писатели, където допринася за развитието и подкрепата на литературната общност, превръщайки се не само в творец, но и в обществена фигура с влияние върху културния подем на страната.

Литературното наследство на Никола Радев включва близо 14 книги, издадени в около трийсет издания, които разглеждат фундаментални теми като свободата, съдбата, смъртта и взаимоотношенията между хората. В центъра на неговата проза често е морето с неговите обитатели – моряци и матроси, чийто житейски премеждия и съдби са оживени и показани с дълбочина и съчувствие. Особено значимо произведение в неговото творчество е романът „Когато Господ ходеше по земята“, където с помощта на символи, аналогии и притчи, Радев успява да представи както индивидуални човешки истории, така и големи универсални истини, свързани с природата на човешкия живот.

Антифашистките си идеи писателят въплъщава в книгата си „Истина без давност“ – вълнуваща творба, разказваща за героизма и саможертвата на партизаните от Варненския край.

Творчеството на Никола Радев получава международно признание. Негови произведения са преведени на немски, унгарски и руски език. Писателят е носител на престижни литературни отличия, сред които са наградата „Атлант на славянството“ и литературното отличие „Михаил Шолохов“, връчвано от страните на Общността на независимите държави. Тези признания свидетелстват за значимостта и универсалността на неговото творчество, което продължава да бъде част от световната литературна съкровищница. ■

85 години от рождението на писателя

Никола РАДЕВ

Кораб, който не потъва

На 1 март 1942 година, понеделник, жителите на село Вълчи дол се струпват на гарата, за да посрещнат Съби Дичев. Поблизките съседки блазьосват майка му, из джобовете на акраните на баща му проблясва гроздова в лимонадени шишета с порцеланови запушалки. Съби се завръща след шестгодишна емиграция.

Той е ученото чедо на къщата, че и на селото. Дипломата му от морските специални школи прашаса в сандъка на майка му и въпреки че го влачиха по нашите участъци и затвори, въпреки че го запираха във френски концлагери, Съби свят е видял, живот е живял.

В годините, когато го е нямало, по мегданите, по беленките и седенките, в кръчмата все се е отървавала приказка за него. Подобно отърване на дума е придружено и с озъртане, защото годините са такива. Но в края на краищата смелият си живее живота, а хорската уста разнася мълвата...

Затуй на гарата се струпва народ – да го види, да го чуе. Пък и щом праща предварително телеграма, че се връща, значи е редовен пред властта. А Съби слиза от вагона в хубав шлифер, със синя вратовръзка, попръскана с червени точици; с подстригани мустачки и пригладена коса, разделена „на път“.

Но докато се е кандилкал кардамският влак от Белослав, в общината приемат телефонограма от Провадия:

„Днес във Вълчи дол пристига Съби Дичев, участвал в Испанската гражданска война на страната на комунистите. Следете как ще бъде посрещнат, с кого ще се движи впоследствие и своевременно докладвайте.

Околийски полицейски началник: Г. Аврамов.“

Шестте години емиграция са професионалната революционна школа на Съби Дичев. И преди това го е лизвал огънят на народните работи. Та нали той е съкурсник на Никола Йонков Вапцаров, нали приглушеният от гнева глас на Никола разтърси курсантите абитуриенти в ресторант „Грозд“ под Колодрума? Та нали и Съби пое пътя на безработния, сдружи се със стари работници комунисти и на двадесет и четири години се видя секретар на Окръжната партийна организация...

Кирил Халачев получи нареждане от Централния комитет да намери подходящ човек, който да прехвърли болния Михаил Георгиев в Съветския съюз през Цариград. С тази задача бе натоварен Съби Дичев. Стигнаха в Истанбул, оттам в Одеса, после в Москва. Там Съби учи марксизъм, след туй изкара танковата школа в град Горки, накрая замина за Испания.

В началото Испания му се стори романтична. В Албасете прииждаха такива като него от петдесет и четири страни на света. Градът не стихваше и нощем. Под буйната мелодия на фандангото мургави испанки люлееха гъвкави тела, танцьори в матадорски одежди ситно биеха токчета, а звездите едреяха по жаркото нощно небе.

На 18 юли 1936 година дебаркираха „мароканските генерали“ начело с Франко и доброволческите отряди на Народния фронт заеха местата си. Съби по чудо, с подбит танк, оцеля в пъкъла край Алкала де Енарес и продължи да воюва в един от най-нажежените участъци – Брюнете. Наоколо мините дълбаеха оранжеви ями и той се промъкваше с батальона като през незаринати гробове. Интербригадистите рамо до рамо с републиканците се сражаваха до смърт, но Народният фронт вече губеше градове и села, франкистите настъпваха към морето и скоро щяха да откъснат Мадрид от Каталония. В края на март 1938 година потъна в кръв най-светлата фиеста на испанския народ.

Съби Дичев сподели съдбата на повечето си живи бойни другари. Първо попадна в концентрационния лагер „Сан Сюприе“ на брега на Средиземно море. След това го помъкнаха в Пиренеите, в лагера „Гюрс“. Оттам избяга и измършавял и изранен се добра в Швейцария...

Сега се връщаше във Вълчи дол. След всичко преживяно трябваше да усети в ръцете си костеливите рамене на майка си, грапавата десница на баща си.

В неделя, на 7 март, го повикаха в полицейското управление в Провадия. Самият началник Георги Аврамов го посрещна – любезен, в нова, добре пипната униформа. Те са почти връстници. В разговора Съби скри само факта, че е бил в Съветския съюз. Накрая подписа декларация:

„Заявявам, че ще бъда честен българин и ще изпълня достойно дълга си към България, ако за това стане нужда.

Горното написах саморъчно, за което се подписвам.

Съби Дичев.“

Съби е знаел какво написва. Не е знаел само, че му остават още една година, три месеца и осемнадесет дена живот.

След две седмици тръгва за София. Да изпълни дълга си към бъдна България. И преди девет години той е идвал в София, но то е било друго, за хляба. Тогава скова сандъче, напълни го с инструменти и тръгна из Коньовица да оправя електроинсталации и водопроводи. Сега неговият хляб бе по-друг...

Свърза се с Тодор Киряков и Васил Михайлов, със Станьо Василев. Срещна се и с Методи Шаторов, с когото се знаеха още от Франция, и скоро оглави бойна група. В групата са Донка Ганчева (Соня), братовчедка й Донка Ганчовска (Милка), Славка Чехларова, Менахем (Мико) Папо, Пройчо, Първан Халваджиев (Гришата), Дянко Стефанов (Пешо).

На 10 май 1943 година при атентата над Кулчо Янакиев, един от тези, които заглушаваха Радиостанция „Христо Ботев“, фашистът остана жив в квартирата си на улица „Фердинанд“ 26, а Мико Папо бе заловен. Соня също бе хваната. Съби Дичев, който ги чака с кола около Зоологическата градина, за да ги прибере, вижда какво става. Отива направо при Милка на улица „Карлък“ 38 и я извежда в безопасност.

Никола Гешев поръчва сто екземпляра от снимката му, раздава ги на своите. Извиква и двама агенти от Варна, които и по-рано са имали работа с Дичев. Единият от тях го засича на улица „Леге“, но Съби му се изплъзва. На другата вечер го откриват в гостилницата на „Позитано“, блокират я. Но токът внезапно спира, лампите угасват и Съби Дичев отново им се изплъзва.

Става вече дума за извеждането на бойната група в Пиринския отряд. Всичко е уредено, ще тръгнат за Петрич, оттам по канал – в гората.

На 25 юни 1943 година Съби има среща с Донка Ганчовска в бозаджийницата на улица „Пирот“, близо до църквата „Свети Никола“. Качва се на трамвай единица. От единицата на Халите се прехвърля на тройката. Усеща, че го дебнат, слиза от трамвая, бърза. Извикват му: „Събе!“

Разбира. Вади пистолета, стреля. Стрелят и ония – с автомат...

На другия ден вестник „Зора“ съобщава:

„Вчера полицията очисти един опасен терорист.“

Как е бил убит?

Към два часа след пладне чрез проследяване от органите на полицията бил застигнат в градинката на „Свети Никола“ – улица „Пиротска“ лицето Съби Дичев Георгиев с фалшива лична карта на име Александър Петров Страхов и конспиративно име Алекси, роден в село Вълчи дол, Варненско. Участва в Гражданската война в Испания с фалшивото име Михаил Строгов.“

Съби Дичев е третото дете на Елена и Дичо Георгиеви. Бил висок, с права кестенява коса, с руси мустачки, с очи метличини.

Един ден, преди да го убият, бил при своя съселянин и стар боен другар Тодор Киряков. Тодор го съветвал да се пази, пък Съби му рекъл: „Моят кораб скоро няма да потъне, няма да се разбие!“

Из книгата на Н. Радев „Истина без давност“